Förslag till ändringar i skattelagstiftningen

av jur. dr Dag Helmers

Det av statsmakterna skisserade programmet för skattesänkning, vilket delvis genomfördes av vårriksdagen 1956 genom antagande av nya skatteskalor vid statsbeskattningen, kan förväntas bli fullföljt av innevarande års riksdag. De *kommunala ortsavdragen* ha varit föremål för översyn, och kommunalskatterevisionen har framlagt förslag till en höjning av avdragen. Enligt revisionen böra avdragen bestämmas till samma belopp som de nu gällande statliga ortsavdragen. Vidare förordas att de kommunala ortsavdragen även i övrigt anpassas till de statliga. Minskningen av skatteunderlaget vid en dylik omläggning är betydande, och revisionen har därför föreslagit att staten på visst sätt skall kompensera kommunerna. Som en följd av en höjning av de kommunala ortsavdragen bör, framhåller revisionen, maximibeloppet för det extra avdraget för nedsatt skatteförmåga vid den kommunala beskattningen sättes till samma belopp som vid den statliga beskattningen (d. v. s. sänkas från 5.000 till 3.000 kronor). Reformen föreslås skola träda i kraft den 1 januari 1958 och sålunda tillämpas första gången vid preliminärskatten år 1958 och vid taxering år 1959.

Inom en sektion av skattelagssakkunniga har utarbetats förslag till lagstiftning, som skulle möjliggöra att *vid kommunal taxering i hemortskommun icke utnyttjade allmänna avdrag samt ortsavdrag tillgodoräknas skattskyldig genom avkortning eller restitution av kommunalskatt i annan kommun.* Av olika skäl ha de sakkunniga funnit avräkning icke böra omfatta allmänt avdrag för underskott i förvärvskälla eller för periodiskt understöd och ej heller för gift kvinnas förvärvsavdrag. Avräkningen skall på ansökan av skattskyldig verkställas av vederbörande länsstyrelse. Ikraftträdandet föreslås till den 1 januari 1958.

Den väntade kraftiga höjningen av fastigheternas taxeringsvärden vid årets fastighetstaxering har som framgått av sista häftet av tidskriften för föregående år föranlett förslag till sänkning av den "inbakade" fastighetsskatten och till infö-

---

utlägg som sammanlagt inte överstigit 500 kronor. Utan anmaning behöver uppgift ej heller lämnas angående representationsersättning, motsvarande gjorda utlägg, sammanlagt icke överstigande 500 kronor. Undantag från uppgiftsplikten har vidare gjorts för traktamentsersättning vid vistelse i tjänsten utom den vanliga tjänstgöringsorten, om ersättningen inte överstiger 500 kronor.

Slutligen har i taxeringsförordningen föreskrivits att uppgift ej behöver lämnas rörande förmån från stiftelse, därest vad som utgivits uppenbarligen icke utgör skattepliktig intäkt för mottagaren.

De nya bestämmelserna i taxeringsförordningen har redan trätt i kraft och skall tillämpas med avseende å skyldigheten att lämna uppgifter till ledning för 1957 års taxering.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:41

rande av ett särskilt sparavdrag för villaägare. Ytterligare förordas nu av arvsskattesakkunniga en provisorisk höjning av *skattepliktsgränsen vid förmögenhetsskatten och kvarlåtenskapsskatten.* Dessa sakkunniga föreslå, att gränsen sättes till 80.000 kronor. Någon ändring av själva skatteskalorna anses däremot icke böra vidtagas för närvarande. Vid 1958 års taxering föreslås den höjda skattepliktsgränsen vid förmögenhetsskatten skola tillämpas för första gången.

Ett förslag till ändrade regler för *periodiska understöd* och om införande av *avdrag för studieunderstöd* har framlagts av 1950 års skattelagssakkunniga. Båda dessa spörsmål ha tilldragit sig stort intresse under senare år, och riksdagen har vid flera tillfällen begärt utredning. Skattelagssakkunnigas förslag innebär i korthet följande.

Rätten till avdrag för periodiskt understöd resp. skatteplikt för sådant understöd föreslås skola preciseras i lagtexten. Negativt angives rätten till avdrag icke skola omfatta understöd till personer i givarens hushåll, till annans undervisning eller uppfostran eller till person för tid, under vilken denne ej är bosatt här i riket. Positivt bestämmes avdragsrätten till följande fall: underhållsbidrag till andre maken vid hemskillnad, äktenskapsskillnad eller faktisk separation på grund av söndring, periodiskt utgående skadestånd på grund av åsamkad kroppsskada, pension, samt underhållsbidrag till den som på grund av ålderdom, sjukdom eller väsentligen nedsatt arbetsförmåga och därav föranledda ekonomiska förhållanden är i behov av understöd. Understöd i sistnämnda fall föranleder dock icke avdragsrätt såvida mottagaren är under 16 år och vidare ej heller för högre bidrag än 3.000 kronor. Utanför den angivna ramen falla sålunda periodiska utbetalningar, som utgå såsom ersättning vid överlåtelse av tillgångar. Förvärvas t. ex. en rörelse mot att köparen tillförsäkrar säljaren en livränta skulle sålunda köparen icke vara berättigad till avdrag för livräntan. Som nämnts skall avdrag icke medgivas för understöd till person i givarens hushåll och ej heller till person bosatt utom riket. För dessa fall anses dock givaren böra kunna få avdrag såsom för nedsatt skatteförmåga.

Studieunderstödet föreslås skola vara avdragsgillt hos givaren utan att skatteplikt skall föreligga för mottagaren. Avdrag anses icke böra ifrågakomma, då behov av studieunderstöd saknas eller då mottagaren är under 16 år eller för senare år än det under vilket mottagaren fyllt 26 år. Vidare förordas en maximering till nio månader per år samt i beloppshänseende för månad till 300 kronor för högskolestuderande som ej bo hos givaren, 200 kronor för sådan studerande som bor hos givaren, 250 kronor för andra studerande som ej bo hos givaren och 150 kronor i övriga fall. Dessa regler avse föräldrars avdragsrätt. Mor- och farföräldrar kunna endast komma i åtnjutande av avdrag för studieunderstöd till barnbarnen, därest föräldrarna icke fått avdrag. Mor- och farföräldrar kunna vidare icke få högre avdrag än 150 kronor för månad till varje barnbarn. Mottagarens behov av understöd skall bedömas med utgångspunkt från normalkostnader för studierna. Vissa schematiska regler föreslås för bedömande av behovet.

De sist i korthet återgivna förslagen böra enligt de sakkunniga träda i kraft den 1 januari 1958 och tillämpas vid taxering år 1959.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:41